

Rådet för funktionshinderfrågor

Datum
2018-02-14

Plats och tid	Sunnanårummet, Kommunhuset, 13:15-16:00
Beslutande:	Marie-Louise Hellström (LB), ordförande Per-Gunnar Larsson (S) Agneta Carlsson, Demensföreningen, tjänstgörande ersättare Johann Zahn, DHR Birgitta Eriksson, HRF Ulla Lindberg, Reumatikerföreningen Kristina Yttersted Berggren, Parkinsongruppen, tjänstgörande ersättare Lena Nordberg, RSMH Pia Ekqvist, FUB, tjänstgörande ersättare
Övriga deltagande	Kristin Wallberg, assistent, Miljöenheten, § 2. Maria West Mutiso, sekreterare. Desirée Eriksson, DHR, ej tjänstgörande ersättare.
Utses att justera	Agneta Carlsson
Justeringens plats och tid	Receptionen, Kommunhuset
Underskrifter	
	Sekreterare ..... Paragrafer 1-9 Maria West Mutiso
	Ordförande ..... Marie-Louise Hellström
	Justerande ..... Agneta Carlsson

Rådet för funktionshinderfrågor

Datum
2018-02-14

§ 1 Arbetsgrupp 2018	3
§ 2 Information om parkeringstillstånd	4
§ 3 Tillgängliga partiprogram inför valet 2018	5
§ 4 Tillgänglighetsarbete 2018	6
§ 5 Allergi och offentliga lokaler	7
§ 6 Föreningar gäst hos nämnder	8
§ 7 Ny ersättare i arbetsutskottet.....	9
§ 8 Uppföljning handlingsplanen	10
§ 9 Övriga frågor.....	12

Rådet för funktionshinderfrågor

Datum
2018-02-14

Diarienummer

§ 1

Arbetsgrupp 2018

Rådet för funktionshindersfrågor beslutar

1. Alla ledamöter och ersättare i rådet för funktionshinderfrågor bildar arbetsgrupp för tillgänglighetsdagen 2018.
2. Utse Birgitta Eriksson som sammakallande för gruppen.

Sammanfattning

Inför planering och genomförande av den årliga tillgänglighetsdagen diskuterar rådet arbetsgruppens sammansättning.

§ 2

Information om parkeringstillstånd

Rådet för funktionshindersfrågor beslutar

1. Rådet har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Kristin Wallberg från Miljöenheten var inbjuden att informera om regler och bestämmelser för parkeringstillstånd. Kristin berättar att man kan beviljas parkeringstillstånd som förare eller som passagerare. Tillståndet är kopplat till rörelseapparaten och förmågan att förflytta sig är avgörande för om en person beviljas parkeringstillstånd. Att klarar av att gå 100 meter är en outtalad gräns, med eller utan hjälpmedel. Det är trafikförordningen 11 kap. 9 § punkt 7 som reglerar parkeringstillstånd.

Förutom själva ansökan om parkeringstillstånd krävs ett specialläkarintyg. Varje ansökan går igenom noggrant innan beslut tas. Parkeringstillståndet är personligt och kostnadsfritt och kan beviljas mellan sex månader och fem år. Kristin berättar att i större städer är parkeringstillstånden mycket stöldbegärliga.

Alla som handlägger parkeringstillstånd i Hälsingland träffas en gång per halvår för att diskutera och få samsyn i beslutsfattandet.

§ 3

Tillgängliga partiprogram inför valet 2018

Rådet för funktionshindersfrågor beslutar

1. Rådet har tagit del av informationen.
2. Marie-Louise Hellström och Per-Gunnar Larsson får i uppdrag att skriva en insändare och skicka till hälsingetidningarna för att aktualisera frågan.

Sammanfattning

Inför valet 2018 är tillgängliga vallokaler viktiga för att personer med funktionsnedsättning ska kunna rösta. En annan viktig del är att partierna har parti- eller valprogram i olika format för olika behov: Lättläst, lyssningsbart, inspelat på teckenspråk eller cd-skiva för Daisyspelare. Maria West Mutiso har i januari 2018 gått igenom partiernas webbplatser för att få en överblick i vilken omfattning tillgängliga partiprogram finns. Sammanställningen bifogas protokollet.

Rådet för funktionshinderfrågor

Datum
2018-02-14

§ 4

Tillgänglighetsarbete 2018

Rådet för funktionshindersfrågor beslutar

1. Rådet har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Marie-Louise Hellström informerar att Ljusdals kommunfullmäktige har beviljat 500 000 kronor för tillgänglighetsarbete 2018. På sammanträdet den 29 januari beslutades följande (Dnr 00489/2017): 1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram ett tillgänglighetsprogram. 2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att genomföra utbildningsinsats för förtroendevalda och tjänstemän om tillgänglighetsarbete.

Marie-Louise berättar om sin skrivelse till kommunstyrelsen i november 2017 som föreslår tillsättande av ett förvaltningsövergripande nätverk för implementering av tillgänglighetsarbete samt att kommunens strateg i funktionshinderfrågor ska ges utökat tjänst. I sammanhanget informerar Maria West Mutiso att hon från 1 maj 2018 tillträder en tjänst som utredare i kommunen och att tjänsten som strateg i funktionshinderfrågor ska annonseras ut och tillsättas så snart som möjligt. Båda råden kommer därmed att få nya sekreterare.

§ 5

Allergi och offentliga lokaler

Rådet för funktionshindersfrågor beslutar

1. Flytta frågor om att aktualisera allergi- och andra anpassningar till respektive förening.

Sammanfattning

Rådet har vid tidigare möten diskuterat möjligheten att införa förbud mot nötter i Kommunhuset. I diskussionerna har även införande av förbud mot andra livsmedel och produkter ingått, till exempel fisk och parfym. Rådet har för en tid sedan kontaktats för möjligheten att driva frågan att livsmedelsbutiker tar bort hyacinter ur sitt sortiment under advent- och jultid eftersom det skulle underlätta för personer med överkänslighet.

Rådet kommer fram till att det finns en svårighet att lyfta vissa allergier och funktionsedsättningar och inte andra då det i hög grad kan uppfattas som diskriminerande av de som har allergier som rådet inte driver med införande av förbud, exempelvis elektricitet och skaldjur.

I sammanhanget diskuterar rådet bekymret att hitta varor i butiker, framförallt för personer med nedsatt orienteringsförmåga eller demens. En idé som skulle underlätta är om livsmedelsbutiker hade frågeterminal där man kunde söka på produkt och direkt få svar på vilken hylla produkten finns. Till exempel att sockerfri limpa finns på hylla B. Viktigt är också att butikerna inte möblerar mer än nödvändigt.

§ 6

Föreningar gäst hos nämnder

Rådet för funktionshindersfrågor beslutar

1. Marie-Louise Hellström och Per-Gunnar Larsson får i uppdrag att göra en skrivelse till nämnderna om att föreningar representerade i rådet vill bli inbjudna till nämnderna att informera om tillgänglighet ur olika synvinklar.

Sammanfattning

För ett antal år sedan brukade föreningar som är representerade i rådet vara inbjudna till omsorgsnämnden att informera om sitt arbete. På arbetsutskottets senaste sammanträde väcktes frågan om den uppskattade rutinen.

Rådet diskuterar och enas om att det är viktigt att bli inbjudna till alla nämnder.

Rådet för funktionshinderfrågor

Datum
2018-02-14

Diarienummer

§ 7

Ny ersättare i arbetsutskottet

Rådet för funktionshindersfrågor beslutar

1. Birgitta Eriksson utses till ersättare i rådets arbetsutskott.

Sammanfattning

Tidigare var dyslexiföreningens ledamot i rådet ersättare i rådets arbetsutskott. I och med dyslexiföreningens upphörande behövdes en ny ersättare. Birgitta Eriksson från hörselskadades riksförbunds förening i Ljusdal föreslås.

Rådet för funktionshinderfrågor Datum
2018-02-14

Diarienummer

§ 8

Uppföljning handlingsplanen

Rådet för funktionshindersfrågor beslutar

1. Funktionshinderrådet har tagit del av informationen.
2. Bjuda in fastighetschef Anders Berg till nästa rådsmöte att informera om hörslingor i kommunens samlings-salar.

Sammanfattning

Handlingsplanen går igenom.

Agneta Carlsson informerar om Demensföreningens målområde ”Anpassade demensboenden ska finnas i närområdet samt ökad personaltäthet”: Elin och Agneta arbetar ständigt med frågan genom att informera i olika forum samt bjuda in till föreläsningar.

Johann Zahn och Desirée Eriksson informerar från DHR:s målområde ”Tillgänglighet i Ljusdals centrum, i transporter, information, kommunikation, IT och tjänster. Bra hemtjänst. Bra bemötande”: X-trafikens nyare bussar är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. När de gamla bussarna succesivt fasas ut ska de ersättas med tillgängliga bussar. Johann och Desirée har träffat Carina Janars från Ljusdal i centrum och påtalat vikten av att entréer i allmänhet, och entréer i gamla stan i Ljusdal i synnerhet, ska göras tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Ulla Lindberg informerar från Diabetesföreningens och Reumatikerföreningens målområde ”Allergenförteckning i menyer på mat och fika i kommunens matställen och kafeterior”: Ulla har ätit på en restaurang som hade en förträfflig meny med allergenförteckning. Om en rätt hade en allergen hade rätten försett med en bokstav, exempelvis G eller L. Längst ner på menyn fanns en bokstavsförklaring. G för gluten och L för laktos. Den menyn kan användas som ett gott exempel till andra restauranger.

Rådet för funktionshinderfrågor

Datum
2018-02-14

Pia Ekqvist berättar om FUB:s målområde ”Tidigt upptäckande av funktionsnedsättning och anpassad skola efter varje elevs behov”: Det är ett ständigt pågående arbete med tidigt upptäckande i förskolan och skolan. Pia berättar att det fungerar bra i Ljusdals skolor och att barn och familjer får god hjälp.

Birgitta Eriksson från HRF berättar om deras målområde ”hörslingor i kommunens samlingsalar”: Hon och Märta Johansson har fått i uppdrag från HRF och projektet Slingkollen att inventera om slingor i olika lokaler fungerar. Slingkollen är HRF:s satsning på fler och bättre hörslingor runt om i landet samt att väcka opinion för ett hörselsmart samhälle. Birgitta vill att fastighetschef Anders Berg bjuds in till nästa rådsmöte att informera om hörslingor i kommunens samlingslokaler.

Kristina Yttersted Berggren från Parkinsongruppen informerar om deras målområde ”Utbilda personal inom äldreomsorg om Parkinsonsjukdom”: Parkinsongruppen har fått inbjudan från Vårdcollage att berätta om Parkinsonsjukdom.

Lena Nordberg från RSMH informerar att hon inte hunnit med att arbeta med deras målområde ”Respektfullt bemötande av personer med funktionsnedsättning”. Rådets nya Bemötandeguide ser hon som ett bra hjälpmedel i sitt arbete.

Ansvariga för målområdena ”Boenden för elöverkänsliga”, ”Fysisk tillgänglighet i kommunens huvudentréer och i butiker” och ”Enklare att få ledsagare” deltog inte på dagens möte. Information uteblev.

§ 9

Övriga frågor

Rådet för funktionshindersfrågor beslutar

1. Funktionshinderrådet har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Marie-Louise Hellström informerar att aprilrådet får nytt datum: 18 april. Hon berättar också att hon fått en skrivelse från Karl-Erik Wigholm, DHR. DHR föreslår rådet att undersöka möjligheten att tillsätta en arbetsgrupp i bred samverkan med kommunstyrelsen, förvaltningar, bolag och rådet för funktionshinderfrågor. Marie-Louise har pratat med Karl-Erik och berättat vad som är på gång i tillgänglighetsarbete 2018 och att det i stora drag rimmar med Karl-Eriks skrivelse.

Vidare har Marie-Louise blivit kontaktad av fastighetsenhetens projektör Maria Båggagård som informerade att Folkparkens lekplats ska kompletteras med lekutrustningen för små barn och barn med funktionsnedsättning. Om rådet vill komma med förslag på utrustning så kan man titta på företaget TRESS webbplats där lekplatsutrustning presenteras.